

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 21 SAYI: 248 TEMMUZ 2023

İŞIKHAN: "Emeklilerle ilgili Cumhurbaşkanımızın talimatlarını aldık, çalışmaya başladık"

BAKAN İŞIKHAN: "EKİM'DE MECLİS AÇILINCA, DÜZENLEME MECLİSE GELECEK..."

Bakan Işıkhan, emekli aylıklarında iyileştirme talepleriyle ilgili olarak da şu bilgileri verdi: "Emeklilerle ilgili Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarını aldık ve çalışmaya başladık. Bu zamana kadar ne emeklilerimizin ne de diğer vatandaşlarımızın taleplerine kayıtsız kalmadık, bundan sonra da kalmayız. Tüm imkanlarımızı hatta imkanları daha da zorlayarak gerekeni yapacağımızın bilinmesini özellikle belirtmek istiyorum."

Devamı 4. sayfada

ERGÜN: EMEKLIYE ÇOK BÜYÜK AYIP EDİLDİ...

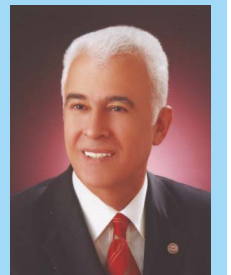

Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, son 21 yıl içinde taban emekli aylıklarının ve buna paralel olarak da bütün emekli aylıklarının altın fiyatları karşısında çok ciddi bir erime yaşadığına dikkat çekerek; "2002 yılındaki aylığımızın altın karşılığını bugün alabilmiş olsaydık, en düşük emekli aylığı 25 Bin 104 Lira olacaktı. Bugün ise 7 Bin 500 Lira'ya mahkum olduk" dedi.

YÜKSEK ZAMLAR EMEKLİ AYLIKLARINI DEĞERSİZ YAPTI

Son üç yılda uygulanan yeni ekonomik program, emekli aylıklarının küçülmesine ve yoksulluğun artmasına neden olmuştur. Çalışanlar, toplu iş sözleşmesi ile yüksek fiyat artışları karşısında ücretlerini artırırken, emekli aylıklarının artışı tüfe ve hükümetin takdirine göre belirlenmesi, ücret ve emekli aylıkları arasındaki makası açmış; emekliler "Muhtaç" duruma düşmüştür. Her ürüne sürekli zam yapıldığı bir dönemde, en az aylık ödemesi olan 7.500 TL'nin sabit kalmasının izahını hiç kimse yapamaz. Sosyal güvenlik sisteminin böylesine zayıflatılması, emekli yoksulluğunu artıran bir etki yapmıştır. Emekli aylığı alanların, aileleriyle birlikte nüfusun yüzde 35'ini temsil etmesi ve en korumasız kesim durumuna gelmesinden, devleti yönetenler ders çıkarmalıdır.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

YÜKSEK ZAMLAR EMEKLİ AYLIKLARINI DEĞERSİZ YAPTI

Fiyat artışlarının aşırı yükselmesi ve her ürünün giderek zamlanması, yaşamı zorlaştıran bir süreci getirmiştir. Üç yıl önce 1.500 TL olan en az aylık ödemesi ile alınan ürünlerin üçte birini, bugün 7.500 TL en az aylık ödemesi ile alamıyoruz. Emeklinin; soğan, patates, ekmek ve peynir alırken zorlandığı bir dönemden geçilmektedir. Hayat pahalılığı çekilemez bir çileye dönüşmüş ve emeklileri "muhtaç" duruma düşüren aylık ödemeleri, sosyal güvenliği de değersiz yapmıştır.

Emeklilerin en büyük zararı, aylık artışlarının tüfe artışına endekslenmesi ve kök aylıkların yetersiz kalmasıdır. İşçi ve memur sendikaları, ücret artışlarını toplu iş sözleşmesiyle belirlerken, sendikal güvenceleri olmayan SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin toplu iş sözleşmelerinden yararlandırılmaması, emeklileri korumasız bırakmıştır.

SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarının küçülmesinde, aylık hesaplama sistemi ile birlikte tüfe artışına endekli zamlar en temel etken olmuştur. Kök aylık düzeltilmeden, emekli aylıklarına yapılan artışların kıymeti yoktur. Özellikle, yüzdeleri zamlar, kök aylıkları düşük kalan emekliler, aile destek programına başvuracak duruma gelmiştir.

En az aylık ödemesi, sosyal güvenlik sisteminin en kırılgan ayağıdır. Geçmişte böyle bir ödeme biçimi yoktu. 2000 öncesi dönemde emekli olanlara alt sınır aylık bağlama oranı yüzde 70 uygulanırken, 2000 sonrası dönemde yapılan değişikliklerle yüzde 35'e düşürülmesi,

asgari ücret üzerinden prim ödeyen milyonlarca çalışmanı cezalandırmış, alt sınır aylık hesaplanması değersiz kalınca, kök emekli aylıkları iyileştirme yerine emeklileri fakirleştiren bir ödeme biçimi olan en az aylık ödemesi getirilmiştir.

Hükümete çağırıyoruz; en az aylık ödemesi sistemden çıkarılmalı, gerçek taban aylık hesaplanma sistemi getirilmelidir. Taban aylık; takdirle belirlenemez. Bugün bunun sıkıntısı yaşanmaktadır. Taban emekli aylığı, sistemin temeli ve başlangıç ücretidir. Sosyal güvenlik haklarının bütünlük içinde uygulanması için, aylık hesaplanma sistemi değişmeli ve intibak yapılarak geçmişin ve geleceğin eşitlik ilkelerine göre aylıkların ödendiği bir sistem getirilmelidir.

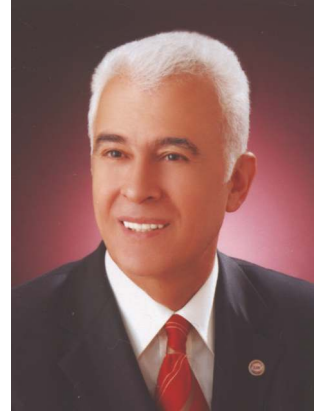
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız sayın Vedat Işıkhan'a yaptığımız ziyarette; sosyal güvenlik mevzuatımızın eksik kalan ve değişmesi gereken maddeleri değerlendirilmiş ve birlikte çalışmanın önemine dikkat çekilmiştir. Sayın Bakanımızın müspet yaklaşımları, gelecek için ümit ışığı olmuştur. Sosyal güvenlik sistemimizi ve emekli aylıkları hak ettiği yere getirmeliyiz. Anayasamızda, sosyal güvenlik hakları güvence altına alınmıştır.

Mevcut sosyal güvenlik uygulamaları, Anayasamızda yer alan maddeler ile çelişmektedir. Sosyal devletin en temel görevi, emekli aylıklarını insanca yaşamaya yetecek bir seviyeye çıkarması ve emeklileri muhtaç duruma düşüren hesaplama sistemine son verilmesidir.

Emekliyi yaşat ki, devlet yaşasın.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

İYİ PARTİ'DEN TÜED'E ZİYARET

İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Toplumsal Politikalar Başkanı Ece Güner, Türkiye Emekliler Derneği Genel Merkezimizi ziyaret etti.

Ziyarete Genel Başkanımız Kazım Ergün ev sahipliği yaparken, görüşmede; Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, Genel Mali Sekreterimiz Ünal Bandır, Genel Eğitim Sekreterimiz Mehmet Nalbantbaşı, Genel Denetim Kurulu Başkanımız Hüseyin Ekmen ile Genel Başkan Danışmanlarımız; Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Hilmi Şimşek, Mehmet Emin Tangören, Çankaya Şube Teşkilatlandırma Sekreterimiz Hasan Akgül hazır bulundular.

Emeklinin her geçen gün daha da zorlaşan yaşam koşulları altında, giderek nefes alamaz hale geldiğini belirten Genel Başkanımız Ergün, emeklinin talep ve beklentileri hakkında kapsamlı bilgiler sundu.

İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Toplumsal Politikalar Başkanı Ece Güner de yaptığı değerlendirmede şunları söyledi:

"Bu yeni sistemde bütün emeklilerin aylıkları aşağı doğru yaklaştı. Maaş artışlarının yerini sosyal yardım ödemeleri aldı. Emekliler en çok unutulmuş kesim oldu. Bu yüzden yapılması gereken öncelikle emeklilerin durumunun düzeltilmesi, insanca yaşayabilecekleri bir gelir düzeyine kavuşturulmalarıdır. Sizlerin bu taleplerinizi ülke ve parlamento gündemine taşımak için samimi gayret sarf edeceğiz."

EMEKLİNİN MUHTAÇ DURUMA DÜŞMEMESİ GEREKİR

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

www.tuedkayseri.org.tr

Emekli aylıkları, yüksek fiyat artışları karşısında yetersiz kalmış ve bu durum temel bir soruna dönüşmüştür. Emekli aylıkları, zorunlu ihtiyaçları karşılayacak bir seviyede olmadığından, bir sistem sorununa dönüşmüştür. Uzun yıllar çalışmanın, vergi ve prim ödemenin karşılığı olan emekli aylıklarının böylesine değersizleştirilmesinden, bütün siyasi partiler sorumludur.

Sosyal güvenlik sistemi her seçim döneminde siyasetin konusu olmuş ve bugün bunun bedelini emekliler ödemektedir. Dünya ülkeleri, sosyal güvenlik haklarını bir sisteme bağlamış ve seçimlerin konusu olmamıştır. Aylığa hak kazanma şartlarının sık sık değiştirilmesi, aylık hesaplamaların değersizleştirilmesi ve bağlanan emekli aylıklarının küçültülmesinin bedelini 15 milyon emekli birlikte ödemektedir.

Kanunların sık sık değiştirilmesi, sistemin bütünlüğünü bozmuştur. Dünyada temel kural olarak, yaş şartı olmadan emekli aylığına hak kazanan hiç bir ülke yoktur. Bu durum, yalnızca bizim ülkemizde uygulanmaktadır. Sosyal güvenliğin seçim konusu yapılmasında sigortalıların ve emeklilerin bir suçu yoktur. 1992 ve 2023 yıllarında yaşı kaldıran kanunlar taahhüt edilmiş ve milyonlarca sigortalıya emekli aylığı bağlanmıştır. Kanunlarla verilmiş bir hak, kazanılmış bir haktır ve buna itiraz da edilemez. Her bir değişiklik, emekli aylıklarının küçülmesinde gerekçe olarak gösterilmiştir.

Sigortalı sayımızın yeterince artmaması, başka bir ifadeyle aktif/pasif dengesi bozulunca, yaşı kaldıran kanunlarla, emekli aylığı hesaplama sisteminin değiştirilmesi, emekli aylıklarının küçülmesi bir sonucu getirmiştir. Kök aylıkların, asgari ücretin üçte birinin altına düşmesi, emeklileri yoksullaştırmış ve muhtaç duruma düşürmüştür.

2021 yılından itibaren uygulanan ekonomik kararların bedelini emekliler ödemektedir. Emekli aylıklarının seviyesi yetersiz kalınca, tüfe oranlarına göre emekli aylıklarına yapılan artışların yüksek enflasyon karşısında koruyucu hiçbir önemi olmamış; emekli aylıklarının alım gücünde

yaşanan kayıplar karşısında, emekliler ilk defa aile yardım programlarına başvurmak durumunda kalmıştır. Bu tablo, yoksulluğun giderek arttığını ve gelir dağılımının bozulduğunu göstermektedir.

Sosyal hukuk devletinde böylesine bir tablo yaşanmamalıdır. Emeklilerin böylesine çaresiz bırakıldığı hiçbir dönem olmamıştır. Hükümetin ve bütün siyasi partilerin, sosyal güvenlik sistemine dönük bir gerçekçi yaklaşımı ve programları olmadığından, günü kurtaran kararlar alınmaktadır.

Mevcut aylık hesaplama sistemi, sorunun temelini oluşturmuştur. Kök aylıklar düşük kalınca, gerçek çözümler aranması yerine en az aylık ödemesi ile sorunların üstü örtülmüştür.

Neden bu duruma gelindi? Çalışanlar ve emeklilerin haklarını güvence altına alan sistemin zayıflatılmasından hep birlikte sorumluluk taşımaktayız. İşçi, memur konfederasyonları ve sivil toplum kuruluşları, kendi üyelerinin haklarını savunmayı tercih etmiş; sosyal güvenlik haklarını zayıflatan mevzuat değişikliklerine ortaklaşa tepki verilmemesi, sorunun kaynağını oluşturmuştur.

2000 sonrasında iki temel kanun ile emeklilerin hakları zayıflatılmıştır. 4447 ve 5510 sayılı Kanunlar, bir sistem sorununa dönüşmüştür. 2000 öncesi dönemde asgari emekli aylığı, net asgari ücretin üzerinde ödenirken, Temmuz 2023 itibarıyla en az aylık ödemesi, asgari ücretin yüzde 60'ına denk gelmiştir. Bu kıyaslama, emeklilerin kayıplarını özetlemektedir.

21 Haziran 2023 tarihinde yapılan Türkiye Emekliler Derneği Başkanlar Kurulu Toplantısında; şube başkanlarımız tarafından yapılan değerlendirmelerde, emeklilerimizi korumasız bırakan aylık hesaplama ve artış sistemi ile emeklileri yardıma muhtaç duruma getiren sistemin değiştirilmesi üzerinde durulmuştur. Her bir şube başkanımız, mevzuat değiştirilmeden ve intibak yapılmadan, emekli sorunlarının devam edeceğine dikkat çekmiştir.

MALİ VE PARA POLİTİKALARININ BEDELİNİ EMEKLİLER ÖDÜYOR

Seçim sonrasında uygulanan mali ve para politikalarında bir değişiklik olmamış, enflasyon en temel sorun olmaya devam etmiştir. Temmuz ayında, başta vergi ve petrol olmak üzere yapılan zamlarla emekliler çaresiz kalmıştır. Petrole yapılan yüksek zamlar, aynı oranda tüm ürünlere yansıtılmıştır. Ekmeğe, süt ürünlerine ve yumurtaya yapılan zamlar, emekli aylıklarına yapılan zamların çok üzerinde olmuş; semt pazarlarında fiyatlar uçmuştur.

Hiç zam almayan ve 7.500 TL aylık alan emekliler, çarşı-pazara çıkacak gelirleri olmadığından, en yoksul kesim olmuştur. Toplumun refahının en alt seviyeye düştüğü bir dönem yaşanmaktadır. Geçmiş yıllarda yaşanan ekonomik krizler, bu kadar derin olmamıştı. Bugün yaşanan krizin bedelini en fazla emeklilerin ödemesinden büyük bir ders çıkarılmalıdır.

İşçi ve memur konfederasyonları, toplu iş sözleşmeleriyle yüksek fiyat artışları karşısında çalışanların ücretlerini yıllık bazda yüzde 100'ün üzerinde artırmıştır. Sendikası ve korumasız bir kesim olan emeklilerin toplu pazarlık hakkı olmadığından, emekli aylıklarının artırılması, tüfe artışına ve hükümetin takdirine göre belirlenmiştir.

Emeklilere sendika hakkı tanınmadan, emeklilerin sorunları çözülemez ve emekli aylıkları iyileştirilemez. Emeklinin kök aylıkları giderek küçüldüğünden, sistemin dengesi kalmamıştır. İşe giriş tarihi, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık sürelerinde bütünlük olmadığından, sigortalılar ve emekliler birbirini kıyaslar duruma gelmiştir. Ben geç emekli olacağım ve benim aylığım küçüldü gibi tartışmaların olduğu bir sistemin sürdürülmesi şansı olamaz.

Hükümetin uyguladığı ve her ürünün denetimsiz bir şekilde arttığı bir ekonomik program, toplumun da yoksullaşmasına neden olmuştur. Petrol ürünlerine ve vergiler aracılığıyla yapılan zamlarla, emekli zamları geri

alınmış ve hiçbir zam almayan 7.500 TL aylık ödemesi olan emekliler ise, en yoksul kesim olmuştur.

Devlet, millet için vardır. Milletin geçim sorunları ağırlaşmış; yaz aylarına rağmen emekliler bilet fiyatlarının yüksekliği nedeniyle memleketlerine gidememektedir. Acı reçetelerin bedelini en fazla gelirleri yetersiz kalan emekliler ödemektedir.

Emeklisi mutsuz bir ülke olmamalıyız. Emeklilerin böylesine korumasız kaldığı hiçbir dönem yaşanmamıştır. Emekliler, enflasyonun en büyük mağduru olmuş ve gerçek enflasyonu yansıtmayan tüfe endekslili zamlar ile en korumasız kesim olmuştur.

Çarşı-pazar fiyatları ile TÜİK'in fiyatları arasında büyük uçurum var. TÜİK'in enflasyon hesaplama yöntemi sorunludur. Madde gruplarının ağırlıkları tartışmalıdır. Diğer taraftan, enflasyon sepetinde yer alan madde fiyatları açıklanmadığından, şüpheler de artmıştır. Bir devlet kurumu olan TÜİK, milyonlarca çalışanın ve emeklinin gelirlerinin belirlenmesinde direkt etkisi olduğundan, emekliler ve çalışanların gelirleri küçülmektedir.

Evi olmayan emeklilere kira yardımı, aylık seviyelerine göre emeklilere sosyal yardım yapılmalıdır. Bunun örnekleri, 2000 öncesi dönemde uygulanmış, emekli aylıklarının yetersiz kaldığı yıllarda, önce yakacak yardımı ve sonrasında sosyal yardım ödemeleriyle emeklilere destek sağlanmıştır.

Benzer uygulama bugün içinde geçerlidir. Emekli aylıklarının giderek küçülmesine, sosyal yardım yapılarak destek olunmalıdır. Emeklinin yoksul olduğunu belgeleyerek, aile yardım programından yararlanması, emeklinin onuru ile oynamaktır. Hükümetin bu gerçeği görmesi ve tedbir alması gerekir.

Öncelik, emekli aylıkları seviyeleri incelenmeli; taban aylıklar asgari ücrete endekslenmeli ve intibak yapılarak prim kazancı ve prim ödeme gün sayılarına göre emekli aylıkları tek bir sistem üzerinden yeniden hesaplanmalıdır.

**Ünal
BANDIR**

**Genel
Mali
Sekreter**

İŞIKHAN: "Emeklilerle ilgili Cumhurbaşkanımızın talimatlarını aldık, çalışmaya başladık..."

Çalışma Bakanı emeklilerle görüştü! O görüşmede neler konuşuldu?

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün ve TÜED heyeti, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ı ziyaret etti. Görüşmede, Bakan Işıkhan'ın emekliye ek zam için çalışma yapıldığını ve konunun Ekim ayında Meclis gündemine geleceğini söylediği bildirildi.

Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün ve TÜED heyeti, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı görevine getirilen Prof. Dr. Vedat Işıkhan'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

TÜED heyetinde; Genel Sekreter Gazi Aykırı, Genel Mali Sekreter Ünal Bandır, Genel Eğitim Sekreteri Mehmet Nalbantbaşı, Hukuk Müşaviri Hilmi Şimşek, Araştırma Müdürü Namık Tan ve Basın Müşaviri Mehmet Emin Tangören hazır bulundu.

Ziyarete konuşan TÜED Başkanı Ergün, emeklilerin yaşam koşullarının, makul ve kabul edilebilir bir seviyenin altına indiğini belirterek, 24 maddeden oluşan taleplerin yer aldığı dosyayı Bakan Işıkhan'a sundu.

EMEKLİDEN BAKAN İŞIKHAN'A 24 MADDELİK TALEP DOSYASI

Başta İntibak olmak üzere emeklinin çözüm bekleyen bir çok sorunu olduğuna dikkat çeken Ergün, "Emekli aylıklarının TÜİK'in insafına bırakılması, emeklinin alım gücünün erimesindeki en büyük etken olmuştur. 2000 öncesi emeklilere yapıldığı gibi 2000 sonrası emeklilere de intibak yapılması kaçınılmaz olmuştur. Aylık hesaplama mevzuatındaki adaletsizliğin giderilmesi gerekiyor. Bugün milyonlarca emekli aylık sınırının altında kalan gelirleriyle hayatta kalma mücadelesi veriyor. Bunları dile getirmek bizim görevimiz. Bunların gereğini yerine getirmek de iktidarların görevidir. Emekli topluluğumuz; bir ek

düzenleme yapılacağına ve sayın cumhurbaşkanımızdan bir müjde geleceğine hala umutla inanmaktadır" dedi.

İŞIKHAN: BÜTÜN GAYRETİMİZ EMEKLİNİN REFAHINI ARTIRMA YÖNÜNDE

"Pandemi süreci, depremler, çevremizdeki savaşlar, iklim felaketleri ve dünyada yaşanan ekonomik krizlerle mücadele sürecinde tüm ülkeler gibi biz de etkilendik ve bir toparlanma süreci devam ediyor. Toplumumuzun bütün kesimlerinin dayanışma içerisinde bu süreçleri atlatmakta olduğunu görmek bizim için önemlidir. Umuyoruz ki kısa zamanda bu süreci tamamlayalım ve emeklilerimize, gönlümüzden geçen, kıymetli büyüklerimizin beklediği karşılığı verebiliriz. Bütün gayretlerimiz, emeklilerimizin refahını artırma yönündedir."

'EMEKLİYE EK ZAM EKİM'DE MECLİS'TE'

"Bakan Işıkhan, görüşmede, emeklinin durumunun farkında olduklarını, yüzde 25 zammın gerçekten az olduğunun farkında ve bilincinde olduklarını söyledi. Bakan Işıkhan, emeklinin durumuyla ilgili bir çalışma takvimi de açıkladı. Emekliye ek zamlarla ilgili çalışmalarının devam ettiğini ve Ekim ayında Meclis açılana kadar çalışmanın tamamlanacağını ifade etti. Bakan Işıkhan'ın TÜED Başkanı Ergün'e aktardığı bilgilere göre, emekliye ek zam için yılbaşı beklenmeyecek. Bakan Işıkhan, Ekim ayına kadar ekonominin biraz daha toparlanmasını beklediklerini de aktardı."

ERGÜN: EMEKLIYE ÇOK BÜYÜK AYIP EDİLDİ...

Kısa adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, son 21 yıl içinde taban emekli aylıklarının ve buna paralel olarak da bütün emekli aylıklarının altın fiyatları karşısında çok ciddi bir erime yaşadığına dikkat çekerek; "2002 yılındaki aylığımızın altın karşılığını bugün alabilmiş olsaydık, en düşük emekli aylığı 25 Bin 104 Lira olacaktı. Bugün ise 7 Bin 500 Lira'ya mahkum olduk" dedi.

Ergün açıklamasında şunları söyledi: "2002 yılında en düşük emekli aylığı olan 257 Lira ile 15 gr'dan fazla altın alınabiliyordu. Yani bir başka ifadeyle; 1 hediye altın bilezik ve beraberinde 2 adet çeyrek altın alınabiliyordu. Bugün geline noktada ise; hazine yardımıyla 7 Bin 500 Lira'ya denk gelen en düşük emekli aylığıyla, sadece 4,5 gr yani 3 çeyrek altın alınabiliyor. Emekli taban aylığı geçen 21 yıllık süreçte alım gücünü koruyabilseydi, bugün 25 Bin 104 Lira olacaktı. Aynı şekilde asgari ücret de 17 Bin 970 Lira seviyesinde olacaktı ve bu tutarla 10,78 gr altın alınabilecekti. Derneğimizce yapılan hesaplamalara göre taban emekli aylıkları, altın karşısında ciddi bir erime yaşamış ve neredeyse emeklinin her ay maaşıyla alabildiği bir hediye altın bilezik, yıllık olarak da 12 altın bilezik elinden alınmıştır. Yapılması gereken derhal emeklinin alım gücünün yükseltilmesi, intibaklarının yapılması, ek ödeme

10 MİLYON EMEKLİ 7 BİN 500 LİRA MAAŞLA YAŞAM MÜCADELESİ VERİYOR

EMEKLİLER İSYAN ETTİ!

BİZ SADAKA DEĞİL HAKKIMIZI İSTİYORUZ

900 bin üyesi olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, "Kimse emeklinin onuruyla gururuyla oynamasın. Emekliler bu yüce milletin, dedesi, ninesi, annesi, babasıdır. Emekli aylıkları sosyal yardıma dönüşmez. Emekliler sadaka değil hakkını istiyor" tepkisini gösterdi.

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED), Genel Başkanı Kazım Ergün, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılmasını ve 4 bin lira seyyanen zam yapılmasını talep eden mektup gönderdi. Ergün, "Bugün geline noktada emeklilerimizin yaklaşık 10 milyonu, 7 bin 500 lirayı bulan en düşük emekli ödemesi ile yaşam mücadelesi vermektedir" dedi

SAĞLIKLI BİR YAŞAM İMKANIMIZ KALMADI

YÜZDE 25 ZAM TEKLİFİNİ HÜSRANLA KARŞILIYORUZ

oranlarının yüzde 10 seviyesine yükseltilmesi ve sağlık kesintilerinin kaldırılmasıdır. Emeklilerimiz, yaşları itibariyle; bir ayağı hastanede, bir ayağı da eczanede olan insanlardır. Sağlıkta katkı payları ise emekliler için adeta bir kaba dönüşmüştür. Emeklilerimizden sağlık katkı payı kesilmemelidir. Zaten kıt kanaat sağlıklı beslenen emeklilerimizi; vitaminsizlikten ve proteinsizlikten ciddi hastalıklar beklemektedir."

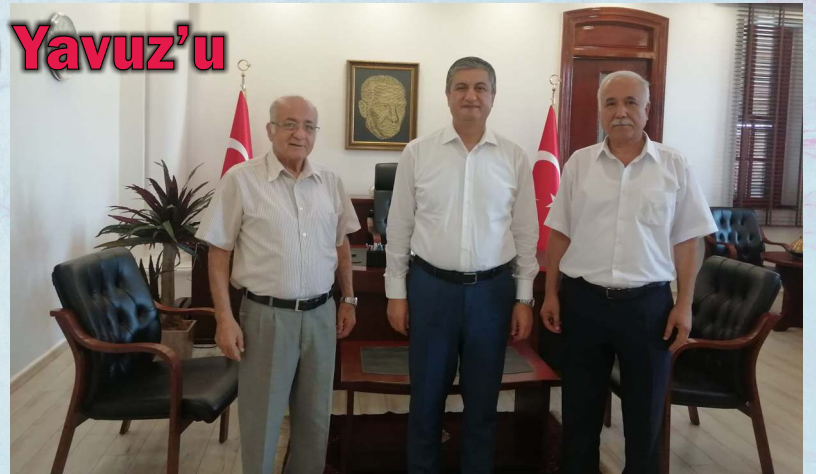
FIRINCIOĞLU: 65 Yaş Üzeri Vatandaşın Kazanılmış Hakkına Kimse El Uzatamaz...

TÜED Bartın Şube Başkanımız Ali Kalaycı, Bartın Belediye Başkanı Hüseyin Fahri Fıncıoğlu'nu makamında ziyaret etti. Emeklilerin kent yaşamında karşılaştığı sorunların ele alındığı görüşmede konuşan Belediye Başkanı Fıncıoğlu, 65 yaş üzeri emeklilere tanınan ulaşım hakkının yasayla verilmiş bir hak olduğunu ifade ederek; "Anayasal ve yasal dayanağı olan bir hakkın, belediyelerin meclislerinin kararlarıyla ya da başka bir şekilde 65 yaş üzeri vatandaşlarımızın elinden alınması mümkün değildir. Emeklilerimizin ve yaşlılarımızın içi rahat olsun. Bu hakka kimse el uzatamaz" dedi.

Seyhan Şubemiz Kaymakam Yavuz'u Makamında Ziyaret Etti...

TÜED Seyhan Şube Başkanımız Yaşar Tekin ve yönetim kurulu üyeleri Seyhan Kaymakamı Mustafa Yavuz'u makamında ziyaret ettiler. Derneğimiz hakkında bilgi veren Şube Başkanımız Tekin; Adanalı emeklilerimizin talep ve beklentilerini kaymakam Yavuz'a ilettiler. Kaymakam Yavuz; "Sizleri tanımaktan mutlu oldum. Emeklilerimizin ne güçlükler içinde yaşamlarına devam ettiklerini bizler de biliyoruz. Kaymakamlığımızın her birimi sizlere hizmete hazır. Tüm büyüklerimin ellerinden öpüyorum" dedi.

TRABZON ŞUBEMİZİ MİLLETVEKİLİ SİBEL SUIÇMEZ ZİYARET ETTİ...

TÜED Trabzon Şube Başkanlığımızı CHP Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez ziyaret etti. Şube Başkanımız Burhan Bayraktar ve yönetim kurulu üyeleri ile bir araya gelen Suiçmez, Şube Başkanımız Bayraktar ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile bayramlaşarak, dilek ve beklentilerimizi dinledi.

Bayraktar, emekli maaşlarının uygun bir oranda artırılması gerektiğini kaydederek, "Emekli milletvekillerine yapılan zam diğer emeklilere yapılmıyor. Biz bu durumu kabul etmeyiz. Nasıl geçineceğiz" dedi.

Milletvekili Suiçmez ise; "Vatandaşlarımızın çoğu açlık sınırının altında maaş alıyor. Emeklilerin hayatını refah içinde geçirmesi gerekiyor. Çalışırken ve emekli olduktan sonra açlık sınırının altında maaş alarak hayatını devam ettirmesi kabul edilemez. Sizin dileklerinizi de mecliste gündeme getireceğiz. Bize yön

emeklilerin hayatını refah içinde geçirmesi gerekiyor
MECLİSTE SESİNİZ OLACAĞIZ

verecek olan emekliler derneği olursunuz. Sizin söylediği rakamlar bizim doğru olarak kabul ettiğimiz rakamlardır. Sizin dediğiniz rakamın altı bizim için kabul edilebilir olamaz. Emeklilerin kabul edilebilir şartlar altında yaşaması için çabalayacağız. Emeklinin Meclis'te sesi olacağız" dedi.

Turan; "Zamlardan Memnun Değiliz"

Türkiye Emekliler Derneği müracaatları bekliyor

EMEKLİYE DESTEK!

Emekli aylıklarının düşük kalması üzerine sosyal yardıma muhtaç hale gelen emeklilere Aile Destek Programı'ndan yararlanmaları için Türkiye Emekliler Derneği'nin (TÜED) yaptığı çalışma olumlu sonuçlandı.

Sinan Turan

Toplam gelire göre: TÜED Sakarya Şube Başkanı Sinan Turan, en düşük emekli maaşı olan 7 bin 500 liranın emeklileri sosyal yardıma muhtaç hale getirdiğini belirterek, "Genel Merkezimiz bu konuda yaptığı çalışma ile toplam gelire göre emekliye kişi başı olmak üzere destek sağlanacak" dedi.

Aile destek programı: Hanedeki toplam gelirin kişi sayısına göre bölündüğünde, kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ü olan 3 bin 800 lira 78 kuruştan az olan emeklilerin aile destek programından faydalanabileceğini belirten Başkan Turan, "Bu kapsamdaki emekliler hemen derneğimize gelirler işlemlerine yardımcı olalım" dedi.

Her ay destek: Başkan Turan, "Program kapsamında hane içinde kişi başına düşen aylık geliri; 450 TL ve altı olan hanelerimize ay-

TÜED Sakarya Şube Başkanımız Sinan Turan, TV264 ve Medyabar mikrofonlarına açıklamalarda bulunarak, "Emeklilere gelen zamlardan memnun değiliz" dedi. Bugün ki şartlarda 7500 TL ile geçim imkânının olmadığını söyleyen Turan, "Sakarya Şubemiz olarak 13 bin Türkiye genelinde ise 1 milyona yakın üyemiz var. Hangisini dinlesen kimse bu zamlardan memnun değil. Bizim her zaman savunduğumuz bir şey var. Emekliler asgari ücretin altında maaş alsın. Derneğimiz zamlar konusunda ulusal basında çok ses getirerek zamlara itiraz ettik ve haklı mücadelemize halen devam ediyoruz. Milletvekillerimize, iktidara gerekli çağırımı yaptık. Emekli, mağdurdur ancak mağrurdur da, emekliyi zam zam diye inletmeyin" ifadelerini kullandı.

Deniz; "Emekliler Seyyane Zam İstiyor"

TÜED Bayrampaşa Şube Başkanımız Fethah Deniz Sözcü TV'de emeklilerin sesini duyurdu, emekliler olarak seyyane zam yapılmasını beklediklerini belirtti.

Sözcü TV'ye konuk olan Şube Başkanımız Deniz, "Emekliler olarak bir umut meclisten gelen haberleri bekliyoruz. Meclisten gelecek seyyane zam haberi en büyük beklentimizdir. En az maaş düzeyimiz asgari ücret üzerinde olmalı, bir yıl evvel asgari ücretin bir buçuk katı maaş alıyorduk. Şimdi emekli maaşlarımız asgari ücretin çok altında kaldı. Biz bu ülkenin çimentosuyuz, demiriyiz, tuğlasıyız. Bizi Cumhurbaşkanının ve meclisin görmezden gelmesini kaldıramıyoruz. Özellikle kira ödeyen emekliler, dul ve yetim maaşı alanlar çok zor durumda, bunun tarifi yok" dedi.

AYTEKİN: "Emekliye verilen söz unutuldu..."

TÜED Kırıkkale Şube Başkanı Zekeriya Aytekin emekli ikramiyeleri ile ilgili bir basın açıklaması yaptı.

TÜED Kırıkkale Şube Başkanı Zekeriya Aytekin emekli ikramiyeleri ile ilgili bir basın açıklaması yaparak; "Devletimizi idare edenlerin bayram öncesi mevcut 2000 TL'lik ikramiyenin yükseltileceği söz verilmişti bu söz maalesef yerine getirilmedi bayram öncesi emeklilerimiz hayal kırıklığına uğratılmıştır" dedi.

EK ZAM YAPILMASINA GEREK OLDUĞUNU SÖYLEMEKTEYİZ

Aytekin; "Ülkemizde 15 milyon emekli yaşamakta olup adeta emekli kenti Kırıkkale'miz de ise 60 bin emekli yaşam mücadelesi vermektedir. Rakamlara vurduğumuz zaman ülke nüfusumuzun 4 de birini emekliler oluşturmaktadır. Mevcut 2000 TL'lik ikramiye ancak bir but dahi etmemektedir. Dolayısıyla emekliler kurban kesmeyi yerine getiremeyecekleri için çok üzgün oldukları bir gerçektir. Bu eksik ve noksanlığın Temmuz ayında yapılacak olan yılın ilk 6 ay zammının enflasyonun yanı sıra ek zam yapılmasına gerek olduğunu

**EMEKLİLER
8 BİN 77 LİRA
SEYYANEN
ZAM İSTEDİ**

söylemekteyiz. Son olarak ilave zam yapılmayan dul ve yetimlere zam yapılmasının yanı sıra en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine getirilmesini ayrıca yapılmayan intibakın yapılmasını sağlıkta katkı payının kaldırılmasını ikramiyelerin ise asgari ücret seviyesinde olmasını talep etmekteyiz. TÜİK verilerinin ise gerçekleri yansıtmasını beklemekteyiz" ifadelerine yer verdi.

Emekliler ELAZIĞ'da Zamları Protesto Etti

Türkiye Emekliler Derneği Elazığ Şubesi üyeleri maaş zamlarını protesto etti.

Emekliler adına açıklama yapan Şube Başkanı Vedat Gür, "Biz emekliler olarak onurlu ve gururlu, asil insanlarız. Bizim sadakaya ihtiyacımız yok. Bizim normal standartlar içerisinde yaşamamızı

sürdürebilmemiz için diğer kesimlere verilen zamların aynısını emeklilerimize ve dar gelirlerimize, dul ve yetimlerimize de uygulanmasını istiyoruz. En düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesinde olmasını istiyoruz. TÜİK'in açıklamalarını gerçeğe alarak bize zamları veriyorlar. Biz bu TÜİK denen kurumu kınıyoruz" dedi.

Emeklilerden 'sefalet' isyanı: "Açlık sofuluğu bozar!"

Yüzde 25 emekli maaşı zammına tepki gösteren TÜED İzmir Şube Başkanı Zekeriya Beypınar, vekillere 'vicdan' göndermesi yaparak "Açlık sofuluğu bozar" dedi.

Geçtiğimiz haftalarda 6 aylık enflasyon farkının belli olmasıyla birlikte gözler emeklilere yapılacak zamma çevrilmişti. Emekli maaşlarına yüzde 25 zam öngörülürken, TBMM Genel Kurulu'ndan kesin karar çıkmadan emeklilerden itiraz sesleri yükselmiş ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli de emeklileri destekleyen açıklamalar yapmıştı.

Bahçeli, emeklilere seyyanen zam yapılması çağrısında bulunurken iktidar ortağının çağrısı karşılık bulmamış ve emekli maaşı zam oranı geçtiğimiz günlerde yüzde 25 olarak kesinleşmişti. Kararın ardından milyonlarca emekliden tepki sesleri yükselirken konuya ilişkin İLKSES'e konuşan Türkiye Emekliler Derneği İzmir Şube Başkanı Zekeriya Beypınar, emeklilerin sefaletle mahkum edildiğini söyledi ve TBMM'deki vekillere "Hiç mi vicdanları sızlamıyor" ifadeleriyle tepki gösterdi.

Cemal AKBUDAK Vekillere Seslendi

Türkiye Emekliler Derneği Mersin Şube Yönetim Kurulu adına Başkan Cemal Akbudak yaptığı yazılı basın açıklamasında Milletvekillerine seslendi.

Başkan Akbudak, "TBMM'de bulunan sayın vekiller! Bir kısmınız çifte emekli maaşı dışında komisyon üyeliği ve yönetim kurulu üyeliklerinden maaş alıyorsunuz. Ya emekli ? Özellikle SSK – Bağkur emeklileri 3600-5000-7000-9000 günle prim ödeyip de emekli maaşı alanların hepsini 7.500 liraya eşitlediniz. Bunun neresinde adalet var.

En düşük emekli aylığı 7.500 TL. olarak uygulanmaya devam edecek. Bir de kök aylık diye bir sistem çıkardılar. Kök aylığı 6.000 TL olan bir emekli yine 7.500 TL alacak. Dört kişilik bir aile günde dört ekmek olsa ayda 900 TL. eder. Yaklaşık emekli maaşının %12'sini sadece ekmeğe veriyor. Buna vicdanınız nasıl elveriyor" yorumunu yaptı.

TÜED Adana Şube Başkanı Ali Vuranay: Emekli promosyonu 30 bin lira olmalı

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Adana Şube Başkanı Ali Vuranay, emeklinin banka promosyonlarının yükselmesi için görüşme yaptıklarını belirterek, promosyonların 30 bin lira olması gerektiğini söyledi.

Bankaların, emeklilere yönelik promosyon teklifleri artıyor. TÜED Adana Şube Başkanı Ali Vuranay, emekli maaşlarının artmasıyla beraber yenilenecek promosyonlar için çalışmalara devam ettiklerini bildirdi.

“Emeklinin insanca yaşama hakkının savunucusuyuz” diyen Vuranay, 65 bin 812 üyesiyle Türkiye’nin en büyük Sivil Toplum Örgütü olan Türkiye Emekliler Derneği Adana Şubesi’nin de bu konunun yakın takipçisi olduğuna dikkat çekti.

“30 bin liralık promosyon için başvurmadık banka bırakmayacağız”

Vuranay, Nisan ayında başlattıkları çalışmalarla banka promosyonlarının artırılmasında büyük rol oynadıklarını anlatarak, emeklilerin bir bankadan diğer bankaya maaş taşınmasının ise çağ dışı olduğunu söyledi. Vuranay, bankaların ortak kararlar kendi emeklilerine aynı hakları vermesi gerektiğini ve emeklileri yormaması gerektiğini bildirdi.

Vuranay, emekli olanın mutsuz olduğu bir ülkede yaşadıklarını kaydederek, “Bütün çabamız, üyelerimize ve tüm emeklilere hak ettikleri rahatlığı sağlamak içindir. Bu

sebeple promosyon çalışmaları belli bir noktaya taşındı ancak bu beklentimizi karşılamıyor. Biz her yıl için 10 bin olmak üzere 3 yılda 30 bin lira promosyon istiyoruz” diye konuştu,

TÜED Adana Şube Başkanı Vuranay, promosyonu yükseltmek için imza topladıklarını anımsatarak, konuşmasını şöyle sürdürdü: “30 bin liralık promosyonu kabul ettirmek için başvurmadık banka bırakmayacağız. İmza toplayıp istediğimizi almanın çabasıdayız. Bu konuda üyelerimizin bize olan destekleri tam. Emekli promosyonlarının artırılmasında yaptığımız çalışmalar ses getirdi, bundan sonraki süreçte aynı başarıyı yakalayacağımı ümit ediyorum.”

Vuranay, en düşük emekli ücretinin asgari ücret kadar olması gerektiğini anlatarak, emeklinin insanca yaşama hakkının savunucusu olduklarını bildirdi. Vuranay, emekli maaş katsayısının haksızlığa kapı açtığını ve bir an önce düzeltilmesini istedi. Vuranay, emekli ücretlerinin asgari ücret altında kalmasının kabul edilemez olduğunu kaydederek, “En düşük emekli aylığı asgari ücretle aynı olmalı” dedi.

Adana ve Yüreğir Şubelerimiz Hotel İnci İle Anlaştı

TÜED Adana ve Yüreğir Şubelerimiz, HOTEL İNCİ ile üyelerimize özel indirim anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya göre, üyelerimiz otel konaklamasında % 10, düğün, nişan, sünnet ve özel toplantılar için ise % 15 indirim hakkına sahip oldular.

Yapılan anlaşma sonrası, Adana Şube Başkanımız Ali Vuranay ile Yüreğir Şube Başkanımız Abdullah Çalık; “Tüm üyelerimize hayırlı olsun. Kuracakları mutlu yuvalarında bizlerinde bir katkısı olsun istedik. Tüm gençlerimize mutluluklar dileriz” dediler.

Elazığ Şubemiz PTT Kargo İle Anlaştı

TÜED Elazığ Şube Başkanlığımız ile PTT Baş Müdürlüğü arasında imzalanan protokole göre, üyelerimiz kargo ücretlerinden % 20 indirim hakkına sahip oldular. Elazığ Şube Başkanımız Vedat Gür; “Zor zamanlarda emeklilerimizin bütçelerine küçük küçük katkılar yapmak için çalışıyoruz. Anlaşmalarımız devam edecek. Tüm üyelerimize hayırlı olsun” dedi.

SAĞLIK KÖŞESİ

HASTA HAKLARIMIZI BİLİYOR MUYUZ?

1) Hizmetlerden Yararlanma Hakkı

Sağlık hizmeti alan hastalar, hasta yakınları hastaneye başvuran her birey, kültürel din, dil ırk veya mezhep ayrımı yapılmaksızın, sosyal değerlere saygılı, onur güvenlik ve huzuru koruyan rahat bir ortamda tüm hizmetlerimizden yararlanma hakkına sahiptir.

Hastalar hastanenin sunduğu tanı ve tedavi imkânlarını ve hizmetlere nasıl ulaşacağı konusunda bilgilendirme hakkına sahiptir.

2) Bilgilendirme ve Onay Hakkı

Hastalar;

- Kendileri veya yasal temsilcileri kanalı ile önerilen tıbbi girişimleri ve
- Her bir girişimin potansiyel risk veya yararlarını,
- Önerilen girişimlerin alternatiflerini,
- Tedavisiz kalmanın sonucunda, gelişebilecek komplikasyonları, sağlık durumları konusunda anlayabileceği dil ve yöntemle tam bilgi alma hakkına sahiptir
- Hastalar talebini yazılı olarak bildirdikleri takdirde, tüm tıbbi kayıt işlemlerinin yazılı bir kopyasını alma hakkına sahiptir.
- Hastalar hastalığı ile ilgili ciddi yan etki riski, ölüm riski, nekroz ile ilgili problemler, tedavi sonucu gibi konularda bilgilendirme yapıldıktan sonra uygulanacak tedaviye karar verme veya reddetme hakkına sahiptir.
- Hastalar bu hakkı kullandığı takdirde, yapılacak işlemlere 'onay verdiğini' kabul etmiş sayılır.
- Önerilen tedaviyi reddeden hastalar kurumun diğer bakım ve tedavi imkânlarından yoksun bırakılmaz.
- Hastalar, şikâyetçi olduğu hastalığın doğru değerlendirilmesi ve tedavisi konusunda bilgi alma hakkına sahiptir.
- Hastalar ve ailelerinin (yakınlarının) organ ve diğer dokuları bağışlama konusunda bilgi alma hakları vardır.
- Hastalar hastane misyonu hakkında açıkça bilgi alma hakkına sahiptir.

3) Personeli Tanıma, Seçme ve Değiştirme Hakkı

Hastalar kendi tedavilerinden sorumlu doktor, hemşire ve diğer sağlık personelinin kimliklerini, görev ve unvanlarını öğrenme, seçme ve değiştirme hakkına sahiptir.

4) Kurum ve Kuruluşu Seçme ve Değiştirme Hakkı

Hastalarımız bağlı olduğu mevzuatın ön gördüğü usul ve şartlara uyulmak kaydı ile sağlık kurum ve kuruluşunu seçme ve değerlendirme hakkına sahiptir.

5) Tedaviyi Reddetme ve Durdurma Hakkı

Kanunen zorunlu haller dışında ve doğabilecek olumsuz sonuçların sorumluluğu hastaya ait olmasının yansısı hasta kendisine uygulanması planlanan veya uygulanmakta olan tedaviyi reddetme veya durdurmasını isteme hakkına sahiptir.

6) Mahremiyet (Gizlilik) Hakkı

Hastalarımızın tüm tedavi sürecinde mahremiyete uygun bir ortamda hizmet alma hakkına sahiptir.

Hastaneye başvuran tüm bireylerin sağlık durumu, tıbbi durumu ve kişiye özel tüm bilgiler ölümünden sonra bile gizli kalacak biçimde korunur. Hastaya ait bu bilgiler hastanın açık izni veya mahkeme kararı üzerine açıklanabilir.

7) Saygı Gösterme Hakkı

Hastaların her zaman ve her türlü şartlarda kişisel itibarı korunarak, saygılı, şev katli ve güler yüzlü bir ortamda tetkik yaptırma ve tedavi olma hakkına sahiptir.

8) Konsültasyon (İkinci Görüşme) İsteme Hakkı

Hastalar tanı ve tedavi konusunda konsültan hekim çağırma hakkına sahiptir. Konsültan hekim tedavisini önerir ancak hastanın birinci hekimi işleme onay verir.

9) Dini Vecibeleri Yerine Getirme Hakkı

Hastalar tedaviye engel olmadığı sürece dini farklılık gözetmeksizin dini vecibelerini serbestçe yerine getirme hakkına sahiptir.

10) Güvenlik Hakkı

Herkesin sağlık kurumunda güvenlik içinde olma ve bunu isteme hakkı vardır. Hastaların, ziyaretçi ve refakatçi gibi yakınlarının can ve mal güvenliklerinin korunması ve sağlanması için gerekli önlemler hastanemiz tarafından alınmaktadır.

Hastanede çocuklar, engelli bireyler ve yaşlılar (yalnız, bakıma muhtaç, refakatçisi olmayan) için uygun koruma önlemleri alınmalıdır.

11) Refakatçi ve Ziyaretçi Bulundurma Hakkı

Hastalar, hastane tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde ziyaretçi kabul etmek ve refakatçi bulundurma hakkına sahiptir.

12) Şikâyet, Görüş ve Öneri Bildirme Hakkı

Hasta ve hasta ailesi, hasta haklarının ihlali halinde hastaneyi şikâyet mekanizmasının başlatılması, gözden geçirilmesi, sonuçlandırılması ve sonucundan haberdar edilme hakkına sahiptir.

13) Sağlık Kuruluşu Kural ve Uygulamaları

Hastalar kendilerine uygulanacak hastane kural ve uygulamaları konusunda bilgi edinme hakkına sahiptir.

14) Tetkik ve Tedavi Bedelleri

Hastalar tedavi öncesinde, tedavi hizmet bedellerini öğrenme ve daha sonra aldıkları hizmet karşılığında ödediği bedellerin fişini / faturasını isteme ve alma hakkına sahiptir.

Hastaların Sorumlulukları da Vardır:

1) Bilgi Verme

Hasta, tıbbi hizmet vermekle görevli doktor ve hemşirelere sağlık durumuyla ilgili tam ve doğru bilgi vermekle yükümlüdür.

2) Önerilere Uyma

Hasta tedavisinden sorumlu doktor tarafından önerilen tedavi planına uymakla ve doktorun talimatları doğrultusunda ilgili sağlık personelinin bakım planının yerine getirmesini kabullenmekle de yükümlüdür.

3) Planlanan Tedaviyi Reddetme

Hasta doktoru tarafından planlanan tedaviyi reddetmekle doğacak sonuçlardan kendi sorumludur.

4) Sağlık Kuruluşu Kurallarına Uyma

Hastalar, sağlık kuruluşunun kural ve uygulamalarına uymak ile sorumludur.

5) Saygı Gösterme

Hastaları, sağlık kuruluşu içerisinde bulunan hasta ve yakınlarını tehlikeye sokan gürültü, ziyaretçi, duman gibi rahatsızlık verici durumlarda hastanenin alacağı tedbir ve kurallara uygun davranmakla sorumludur.

6) Enfeksiyon Kontrol

Hasta ve yakınları enfeksiyon hastalıklarının yayılmaması için kendilerine önerilen tüm önlemler konusunda hassas davranmak ile sorumludur.

7) Ödeme Sorumluluğu

Hastalar tetkik ve tedavi giderlerini ödemek ile sorumludur. Demirbaş ve sarf malzemelerine kasıtlı olarak zarar veren hasta ve yakınlarımızın bunu ödeme sorumluluğu vardır.

8) Hasta Ziyaretçisi

Hastaların aynı anda mümkün olduğunca az ziyaretçi kabul etmesi, ziyaretçilerin yiyecek, içecek getirmemesi, başka hastalara ait eşyaları kullanmaması, hastane ziyaret saatlerine uyması sorumluluğu vardır.

1970 - 2023

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -28

6. OLAĞAN GENEL KURUL SÜRECİ BAŞLAR...

TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLERİ CEMİYETİ'nin 6.Dönem Genel Kurul süreci 12 Mayıs 1984 tarihinde yapılır. Kongreden şu notlar Kongre Tutanağı'na yansır: "Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyetinin 1983-84 Olağan Genel Kurulu 12.05.1980 günü saat 10:00 da SSK Kurumu toplantı salonunda, delegelerin yoklaması yapıldıktan sonra ve kanuni ekseriyet sağlandıktan sonra başlamıştır. 146 delegenin hazır olduğu görüldükten sonra Divan Başkanlığına İbrahim Ethem Ezgü Başkan, Başkan Yardımcılıklarına A. Haydar Özöğretmen, Tevfik Erdem, Sekreterliklere ise Kemal Sevinç ve Fahri Şahin seçilmişlerdir.

Dernek Başkanı Mustafa Alpdünder, açış konuşmasında geçim sıkıntısı çeken işçi emeklilerinin her gün değişen ve ağırlaşan hayat şartlarını düzeltmek için çaba gösteriyoruz. Bu görevi yaptığımız sürece çeşitli kademelerde bilhassa günün Sosyal Güvenlik Bakanından çok engelleyci ve işçi emeklilerini bir sendikacı olmasına rağmen geri plana atması ile karşılaştık.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz: "Geçmiş dönemde geçirdiğimiz sıkıntıları çabuk unuttuk. 12 Eylül'den evvel toplanıp kongre yapmamız dahi zorluklarla oluyordu. Dünyanın hiçbir yerinde biz de olduğu gibi memur ve işçi emeklisi ayırımı yoktur. Verilen ücretler arasındaki dengesizlikle yarım, işçi mahallesi veya memur sokağı gibi ayrımlara gidilecek sanki. Sosyal Güvenlik Kurumlarının bir çatı altında ve eşit ücret ve sosyal yardımlarla olmasını istemek en tabii hakkımızdır.

Faaliyet raporunun okunması ve müzakerelerine geçilmiş üyelerden Mustafa Şahin: "Raporlar daha evvel dağıtıldı. Hepimiz okuduk ve tetkik ettik. Zaman kazanmak için okunmadan müzakeresini teklif ediyorum" demiş ve teklif oya konularak ittifakla kabul edilmiştir.

Rapor hakkında söz alanlar: Mehmet Kural-1985 yılında yürürlüğe girecek olan emekli ücret göstergesi gelecekte hayat şartlarının ne getireceğini bilinmeyen bir ülkede sosyo-ekonomik bir hatadır.

Mehmet Bindesen: Geçmiş yönetim kurulu gereği gibi çalışmıştır. İşçi kökenli olan bir bakandan şikayetçiyiz. Haklarda da geriye götüren bir uygulama yapmıştır. Maaş çeklerimizi adreslerimize göndersinler. Dileğimiz bankadan alabilme sistemi getirilsin.

Mustafa Şahin: Sayın Sosyal Güvenlik Bakanımızın aramızda bulunmasını gönülümüz arzu ederdi. Biz bakanlarımıza ve devletimize saygısı olan bir topluluğuz. Sayın Bakan sert eleştiri ve tenkitlere maruz kalacağını düşündükleri için mi gelmediler. Geçmiş Bakan arkadaşımız tenkit ederken de

insafılı olalım.

Selim Taşer: Cemiyet olarak daha güçlü bir şekilde toplanmalıyız. Gelecek yönetimden bu konuda çalışmalar bekliyoruz.

Hamdi Öz: Uzmanlar bize kronik aç ismini takmışlar. Zannedersen emeklilerin gülünç seviyedeki ücretlerini görerek bu ifadeyi kullanmışlardır.

Orhan Vardar: Müzakerelerin genel kurulca kısıtlanmasını ve kongrenin bir gün olarak tespit edilmesini tenkit etti. Türk-İş, işçi emeklilerinin çatısı altından ayırmamalıdır" dedi.

Mehmet Aydar: Mustafa Alpdünder'ın danışma meclisinde başarılı bir çalışma yaptığını, emeklilerin haklarını savunduğunu söyledi.

Kemal Kaçar: İşçi emeklileri, dul ve yetimlerinin Ankara'ya hastalıkları için geldiklerinde verilen harcırahın yetmediğini bundan dolayı, misafirhanelerde yer verilip verilemeyeceğinin düşünülmesini istedi.

A.İhsan Özdemir: İşçi emeklilerine verilen maaş çok azdır. Memur ve işçi emeklisi deyiminin güvenlik çatısı altında bir olması gerekir" dedi.

Kemalettin Erk: Raporlar üzerinde ağır tenkitler yapılmadığına göre geçmiş yönetim iyi çalışmış demektir. Tebrik ederim. Aidatlarımızın maaşlardan kesilmesi için gereken temaslar yapılmalıdır.

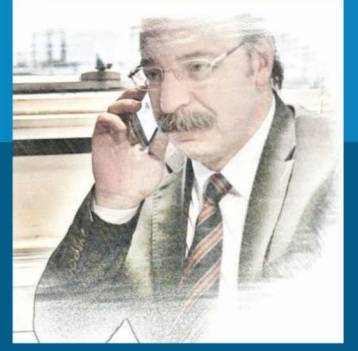
Zafer Öztürk, Sabit Pehlivan ise genel bir konuşma ile emeklilerin geçim sıkıntısı içinde olduklarını vurguladılar.

Hüseyin Onur: Emekli işçilerin çalıştıkları sürede, DDY ve belediyelerden aldıkları pasoların emekli oldukları zaman geri alınmasını bir vefasızlık örneği olarak ifade etti. yıllarca hizmet vermiş insanlara bu işlemin üzücü olduğunu söyledi. Süleyman İskent, Eza Durak aidat konusu üzerinde durdular. İşçi emekli göstergelerinin hayat pahalılığına göre gerçek bir tespiti gerekir dediler.

Kaya Özdemir (Türk-İş Eğitim Sekreteri): 1985 yılı göstergelerinin bir yıl evvelden ilan edilmesi hiçbir ekonomik kurala bağlanamaz. İnsan haysiyetine yakışır bir maaş göstergesi, devletin ve hükümetin asli bir görevidir. İşçi emeklileri cemiyeti, siyaset dışı kalması gereken derneklerden bir tanesidir. Aidatların bordrolardan kesilmesi için hukuki bir engel görmüyorum. Türk-İş emeklilerin yanında olacak ve onların sorunlarının giderilmesi de derneğin yanında yer alacaktır. Mustafa Alpdünder: "İşçi emeklileri için

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

gereken neyse yaparak özveriyle çalıştım. Birçok kişi ve makamla çatıştım. Geçmişin sosyal Güvenlik Bakanı bunlardan bir tanesidir. İşçi emeklisi için ne gibi tuzaklar kurduğunu, haklarının verilmemesi için Bakanlar Kurulunda, komisyonlarda nasıl aleyhte hareket ettiğini gizli zaıtları açıklarsam ortaya çıkacaktır. Mücadelem bununla devam edecektir. Şimdi de yeni bakan benden rahatsız olmuş ve divanda oturanlar seçildikleri takdirde, sosyal yardımlar ayarlanacak, maaşlar yükseltilecek ve kurum içerisinde cemiyete bir yer verilecektir. Bu vaatler gerçekleştirilmesi için aday oluyorum. Kongreyi oyuna getirenler ve istedikleri şekilde bir yönetim kurmak isteyenler Alpdünder'ı uzaklaştırmak için ödünler ve tavizler vereceklerini söyledikleri için çekiliyorum. Gelecek kongrede burada söylenenler gerçekleşmediği takdirde yönetimin karşısında olacağım ve yeniden göreve talip olacağım" dedi.

Alpdünder'ın yeni adaylar için yaptığı ithamlara Ethem Ezgü: "Ne ben ne de benimle birlikte göreve talip olanlar, geçmiş hayatları ile tamman, kimsenin uydusu olmayı kabul etmeyecek kişilerdir. Alpdünder beni iyi tanır. Konuşmasını bu şekilde bitirmesini tasvip etmiyorum.

Alpdünder: "Konuşmalarım yanlış anlaşıldı, ben kimseyi itham etmedim" dedi. Raporların ibrası ile bütçe tasarısı bütçe aynen ve ittifakla kabul edilmiştir. Yeni tüzük okunmuş tüm maddeleri aynen kabul edilmiştir. Seçimlere geçilmiş, tasnif heyeti görevinin divanca yapılması ittifakla kabul edilmiştir. İlişik tutanaktaki kişilerin kurullara seçildikleri Divan Başkanı Ethem Ezgü tarafından ilan edilmiş ve seçimlere her hangi bir itirazın olup olmadığı sorulmuş. Seçimlerin demokratik usuller, mevzuat ve tüzük kurallarına göre yapıldığı genel kurulca kabul edilmiştir." Kongrede yapılan seçimler sonucunda, 242 Zarf çıkar. 240 adet geçerli oy sayılır.

Genel Başkan Ethem Ezgü	:239 oy
Gnl Bşkn Yrd. Z. İnci Koyuncu	:237 oy
Genel Sekreter Tevfik Erdem	:231 oy
Genel Mali Sekreter Fahri Şahin	:240 oy
Genel Sekreter Yrd. Mustafa Sazak	:237 oy

Çıkan bu sonuçla yeni bir dönem başlayacaktır. İbrahim Ethem Ezgü ve ekibi artık Cemiyetin yeni yönetimi olmuşlardır.

EMEKLİNİN DÜNYASI

Sosyal Projeler Uzmanı
Tuğba AKGÜL

DEPRESYONDAYIZ...

Yaşlılık döneminde; değersiz hissetme, çaresiz hissetme, karar verememe, geçmiş pişmanlıklar, sosyal ilişkilerin azalması, yalnız kalma korkusu veya yalnızlık, ekonomik sıkıntılar, manevi kayıplar, saygınlığın azalması, sağlık problemleri gibi sayılabilecek birçok başlık yaşlılarda ve emeklilerde depresyon gelişimini kolaylaştırıyor.

Toplumsal olaylar, iklim koşulları ve salgınlardan da en çok etkilenen grup yaşlı bireyler oldu. Pandemi süreci ile birlikte ilk eve kapatılan kesim onlardı yine küresel ısınma nedeniyle sıcaklık derecelerinin artmasıyla dışarıya çıkması önerilmeyen kesim yine onlar. Evlerde hareketsiz yaşam, sosyalleşememeyle birlikte aylarca tam bir izole hayat yaşadılar.

Uzun sürelerdir eve kapalı kalan kesim şimdide ekonomik nedenlerle dışarı çıkamıyor. 65 yaş üstü kişilere verilen ücretsiz seyahat hakkı bile ellerinden alınmaya çalışıyor. Toplumsal ve bireysel hayatlarında meydana gelen tüm bu olumsuz gelişmeler yaşlı bireyin yaşamdan beklentisinin kalmayıp, umutsuzluğa kapılmasına neden oluyor.

Son yapılan araştırmalara göre ülkemizde antidepresan kullanımı son 10 yılda % 66 arttı. 2012'de 37 milyon 280 bin 936 kutu olan antidepresan kullanımı, 2022 sonu itibariyle 61 milyon 870 bin 998 kutu olarak tespit edildi.

En son gerçekleştirilen 2022 verilerine göre antidepresan kullanım yüzdesi yaşla birlikte artış gösteriyor. 40-59 yaş arası yetişkinlerde %14,4 ve 60 yaş ve üstü kişilerde %19 olarak tespit edilmiş. Bu oran yaşlılarımızda antidepresan kullanımının ciddi boyutlara vardığını ve ciddi psikolojik sıkıntılar çektiklerinin en açık göstergesi.

Bu verilerden yola çıkarak yaşlı bireylere öncelik tanıyıp, psikolojik olarak desteklenmeleri çok büyük gerekliliktir. Onlar için en iyi yapılabilecek şey, hala üretebildiklerini göstermek, işlevsel olduklarını hatırlatmaktır. Bu onların yaşam motivasyonlarını büyük ölçüde yükseltecektir.

Bu bağlamda devlet eliyle yapılabilecek birçok çalışma onların yalnız hissetmelerini engeller. Öncelikle yaşlı bireyler, erişilebilir ve uygun maliyetli hatta ücretsiz sağlık hizmetlerine kavuşturulmalıdır. Psikolog veya psikiyatrist gibi uzmanlara erişimleri kolay olmalı. Acil durumlar için telefon destek hatları açılmalı. Devlet, yaşlı bireylerin psikolojik destek alabilecekleri danışmanlık hizmetlerini teşvik etmeli. Hastanelere, sosyal hizmet kurumlarına, belediyelere psikolojik destek birimleri açılmalı. Sosyal etkinlikler tertiplenmeli. Uzmanlarca hazırlanmış eğitim programları, seminerler, konferanslar, grup çalışmaları yapılmalı. Toplumda yaşlılara yönelik bilinçlendirme kampanyaları düzenlenmeli. Sosyal medya da, ulusal kanallarda, bu bilinçlendirme kampanyaları desteklenmeli. Yaşlı bireyler, bu etkinliklerden, kampanyalardan ve çalışmalardan faydalanmaları için cesaretlendirilmeli.

Devlet, yaşlılara psikolojik destek sağlamak için bu gibi önlemleri alarak, yaşlı kişilerin duygusal özelliklerini karşılayabilir hale gelmeli ve yaşamlarını daha sağlıklı bir şekilde sürdürebilmelerine yardımcı olmalı.

Devlet tarafından desteklendiğini gören, yalnız olmadığını hisseden, onlardan vazgeçilmediğini, görmezden gelinmediğini farkederek yaşlıların, yaşama dört elle sarılacağı tüm ümidimizdir.

DÜNYADAN SOSYAL GÜVENLİK

Dış İlişkiler Uzmanı
BESTE TAN

OECD ÖNEMLİ RİSKLER ANKETİ: TÜRKİYE GEÇİNEMİYOR!

OECD, *Önemli Riskler (Risk that Matter) Anketi* gerçekleştirdi. 27 OECD ülkesinde 27.000 kişi ile yapılan ankette insanların yüksek enflasyon ortamında temel ihtiyaçların karşılanmasına ilişkin endişeler ölçüldü. Çalışmada çarpıcı veriler yer almaktadır:

Her on katılımcıdan dokuzu, güncel olaylar göz önünde bulundurulduğunda, ülkelerindeki enflasyon ve yaşam maliyetleri konusunda biraz veya çok endişeli olduklarını belirtmiştir.

OECD ülkelerindeki katılımcıların neredeyse yarısı (%47) dört temel harcama kategorisinin (gıda, konut masrafları, enerji ve borç ödeme) tamamını ödeyebilme konusunda biraz veya çok endişeli olduklarını bildirmiştir.

Ebeveynler ve düşük gelirli hanelerdeki katılımcılar özellikle dört temel harcama kategorisinin tamamını karşılama konusunda endişe duymaktadır.

OECD ülkeleri genelinde ortalama olarak, katılımcıların yalnızca üçte biri (%33) mali sıkıntı yaşamaları halinde devlet yardımının kendilerine yardımcı olmak için yeterli olacağından emin olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların sıkıntılarını aşmak için arkadaşlarına ve ailelerine güvenme ya da daha fazla çalışmayı tercih etme olasılıkları nispeten daha yüksektir.

Katılımcılar hükümetlerin bu yıl insanların yaşam maliyetleriyle başa çıkmalarına yardımcı olmaya daha fazla odaklanması gerektiğini düşünmektedir. Katılımcıların %73'ü hükümetlerinin önümüzdeki yıl insanların artan yaşam maliyetleriyle başa çıkmalarına çok daha fazla öncelik vermesi gerektiğini düşünmektedir.

Enerji ve gıda fiyatlarındaki son artış şirketlerin ve çalışanların tek başlarına karşılayamayacakları bir maliyeti temsil etmektedir. Kırılgan hanehalklarının enflasyon baskısı ile başa çıkabilmelerine yardımcı olmak için maliyetlerin adil bir şekilde paylaşılması gerekmektedir. OECD hükümetleri, hassas durumdaki hanelerin enflasyon baskısıyla başa çıkmalarına yardımcı olmak için sosyal politikalara ihtiyacı vardır:

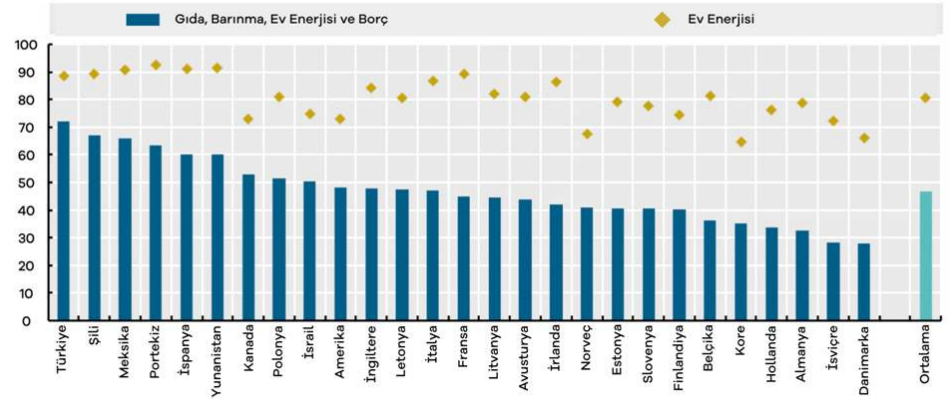
Hükümetler, en kırılgan durumdaki hanehalklarının artan maliyetlerle başa çıkmasına yardımcı olmak amacıyla, en kırılgan durumdaki hanehalklarını destekleyen politikalar sağlayabilir. Bu, ödeme gücü konusunda endişeleri olan haneler üzerindeki enflasyon etkilerinin hafifletilmesine yardımcı olabilir.

Hükümetler halihazırda düşük gelirli gruplara yönelik nakit transferlerini hedefledikleri durumlarda, hassas durumdaki hanelere daha kolay bir şekilde geçici destek sağlayabilirler. Mevcut yardımların yaygınlaştırılması yoksulluğun azaltılması için önemlidir.

Yaşam Maliyetleri 2022'de Hızla Arttı ve OECD Genelinde Hanehalkları Endişeli

OECD ülkeleri genelinde fiyatlar geçtiğimiz yıl olağanüstü bir hızla artmıştır. Risks that Matter (RTM) anketinin yapıldığı Ekim 2022'de, OECD genelinde yıllık enflasyon oranı %10,7 idi ve bu oran Türkiye'de %85,5'ten İsviçre'de %3,0'a kadar değişiyordu. Yüksek

Hanehalkının tüm masrafları ödeme gücü konusunda biraz veya çok endişeli olduğunu bildiren katılımcıların oranı - dört temel kalem (gıda, barınma, ev enerjisi ve borç) ve tek kalem ev enerji maliyetleri, ülkelere göre, 2022

Kaynak: OECD

enflasyon ve buna bağlı olarak faiz oranlarındaki artışlar, hanehalklarının yaşam maliyetlerini birden fazla cephede yükseltmiştir.

Artan gıda, konut ve enerji maliyetleri, birçok hanenin temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandığı anlamına gelmektedir. Temel ihtiyaçlardan kısmak zor olduğundan, birçok hanehalkı ek iş yaparak gelirlerini artırmak, aile ve arkadaşlarından yardım almak, borçlanmak veya sosyal güvenlik ağlarından destek almak gibi çıkış yolları aramaktadır. Hükümetler, temel ihtiyaçlar için ödeme yapmakta zorlanan hanehalklarını desteklemede önemli bir rol oynamaktadır ve birçoğu fiyat artışlarını hafifletmek için zaten önemli çabalar sarf etmektedir. İleriye dönük olarak hükümetler, yoksulluk, açlık ve soğuk gibi daha geniş sosyo-ekonomik sorunlarıyla karşı karşıyadır. Bu olguların özellikle çocuklar üzerindeki uzun vadeli sonuçlarından kaçınmak için en savunmasız hanehalklarını desteklemek gerekmektedir.

Beklendiği üzere enflasyon, hanehalklarının büyük bir kısmının harcama gücünü tüketmektedir. OECD ülkelerindeki katılımcıların neredeyse yarısı (%47), "temel gıda ürünleri", "konut maliyetleri", "ev enerji maliyetleri" ve "borç ödeme/azaltma maliyetlerinin artması" olmak üzere dört gerekli harcama kategorisinin tamamını ödeme kabiliyetleri konusunda biraz veya çok endişeli olduklarını bildirmiştir. Enerji maliyetlerini ödeyebilme en yaygın olarak bildirilen endişedir; katılımcıların ortalama %81'i ev enerji faturalarını ödemek konusunda biraz veya çok endişeli olduklarını bildirmiştir. Birçok kişi aynı zamanda temel gıda ürünleri (%75), kişisel araçları için yakıt (%70), konut (%67) ve borç ödeme/azaltma (%62) gibi bireysel kategorilerin karşılanabilirliği konusunda da endişe duymaktadır (OECD, 2023).

OECD Ülkeleri Arasında En Endişeli Ülke Türkiye

Yüksek hızda artan enflasyon, sürekli dalgalanan döviz kurlarıyla beraber Türkiye, diğer OECD ülkelerine baktığımızda gelecekle ilgili en çok endişe duyan ülke olarak gözükmektedir. Elde edilen verilere göre, Türkiye'de alınan ve uygulanan politikaların hanehalkına güven vermediği, düşük ve orta gelirli ailelerin halihazırda yaşadıkları sorunların gelecekte artacağını düşünmeleri, ülkeyi yönetenlere büyük bir mesaj veriyor. Alınan politikaların acilen düzeltilmesi ve endişeli kesime seslenen, refah seviyesini yükseltecek adımların bir an önce atılması gerekmektedir.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK KÖŞESİ AYIN YORUMU

EMEKLİLERE KİRA VE SOSYAL YARDIM YAPILMALI

2021 yılı Eylül ayından itibaren uygulamaya konulan yeni ekonomik kararlar, döviz kurlarını ve enflasyonu artıran bir etki yapmıştır. Kur korumalı mevduatın devlete maliyeti 125 milyar dolara yükselmiştir. Yeni ekonomik kararların bedelini, başta emekliler olmak üzere dar ve sabit gelirliler ödemektedir. Geçmişte politika faizinde yapılan indirimler, Merkez Bankasından bankaların ucuz kredi almasını kolaylaştırmış ve 2022 yılında bankaların karları yüzde 400'leri aşmıştır. Seçim sonrası yapılan yüksek oranlı zamlar gelir ve aylık alanların alım gücünü düşürmüştür ve emeklilerin yaşam koşulları zorlaşmıştır.

Emekli aylıkları, 2000 sonrası dönemde giderek küçülmüştür. 15 milyon emeklinin yüzde 90'ı açlık sınırının altında aylık almaktadır. Asgari ücretle, emekli aylığının bağı kopmuş; 7.500 TL olan en az aylık ödemesi ile geçinmeye çalışan emekliler, en zor dönemi yaşamaktadır. Evi olmayan emeklilerin çaresizliğine çözüm getirilmeli ve bu kapsamda olan emeklilere

kira yardımı yapılmalıdır. Genel olarak, emekli aylıkları, zorunlu harcamaları karşılamamaktadır. Hükümet bu gerçeği görmeli; evi olmayan emeklilere kira yardımı, aylıklar yetersiz kaldığından, emeklilere sosyal yardım yapılmalıdır. 2000 öncesi dönemde emekli aylıkları düşük kalınca, önce yakacak yardımı, sonrasında ise sosyal yardım ödemeleri yapılarak emeklilere destek olunmuştur. Bugün için de benzer düzenlemelere gidilmeli ve geçinmekte zorluk çeken emeklilere sosyal yardım yapılmalıdır.

Emeklilerin aile destek programına müracaat etmesi, emeklinin gururu ile oynamak anlamına gelir. Sosyal güvenlik sistemimizin zayıflatılmasından ve emeklilerin muhtaç duruma düşürülmesinden dersler çıkarılmalıdır. Emekliler, ülkemizin kalkınmasında alın teri dökmüş, vergi ve primleriyle ülke ekonomisine destek olan bir kesimdir. Devlet, emeklilerin insanca yaşaması için her türlü tedbiri almakla yükümlüdür. Sosyal devlet olmanın gereği de budur.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım

SORU: Aylığım 7.500 TL. Nasıl geçineceğim ve ne yapmalıyım?

CEVAP: Bu durum, emeklilerin yaşadığı en temel sorundur. Düşük aylık politikası, emeklileri yoksullaştırmış ve ödenen aylıklar geçim özelliğini kaybetmiştir. Emekli aylıkları, bilimsel gerçeklerden uzak kalan bir sistemle hesaplanmaktadır. Aylık artışları da gerçek enflasyonu yansıtmayan tüfe oranlarına göre yapılmaktadır. Hesaplama ve aylık artış sistemi değiştirilmeli ve emeklilere hak ettikleri aylıklar ödenmelidir. Sizin gibi, milyonlarca emeklimiz, açlık sınırının altında aylık almaktadır. Emekliler, bu durumu hak etmiyor. En düşük emekli aylığı, asgari ücrete endekslenmeli ve intibak yapılarak emeklilerin hakları teslim edilmelidir.

SORU: Seçim sonrası yapılan zamlar, hayatı çileye dönüştürmüştür. Çarşı-pazara çıkacak bir aylığımız olmadığından, beslenme sorunu yaşamaktayız. Türkiye Emekliler Derneği, aile destek programına başvuru yapmamızı öneriyor. Bu sorunu çözen bir durum değil. Yapılan yardımların bin lira olduğunu söylediler. Emekliler, dilenci durumuna düşürüldü. Bizler, yıllarca ülkemize hizmet ettik. Bu durumu hak etmiyoruz. Dernek olarak ne yapıyorsunuz?

CEVAP: Emeklilerimiz, hak ettiği aylığı alamadığı için en

zor dönemi yaşamaktadır. Türkiye Emekliler Derneği; geline bu durumu, bir sistem sorunu olarak değerlendirmektedir. Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişiklikler, emekli aylıklarında kayıpları artırmış ve bağlanan emekli aylıklarının geçim özelliği olmadığından, emekliler en zor dönemden geçmektedir. Türkiye Emekliler Derneği; aylık hesaplama sisteminin ve tüfe oranına endeksli yapılan zamların değişmesini savunmaktadır. 1992 yılında aylığa hak kazanma koşulu olan yaşın kaldırılması ile birlikte 2000 sonrası dönemde getirilen 4447 ve 5510 sayılı Kanunlar aylık hesaplamalarında ciddi kayıplara neden olmuş; 2000 sonrasında bağlanan asgari emekli aylıkları değersizleştirilmiştir. 2000 yılında asgari ücretin üzerinde emekli aylığı alınırken, 2016 yılından itibaren bu denge bozulmuş ve fatura emeklilerimize kesilmiştir. Sosyal güvenlik sistemi, siyasetin seçim kazanma aracı olmuştur. Yanlış yapılan her bir değişikliğin faturası emeklilerimize kesilmiştir. Yapılması gereken; asgari aylık bağlama oranı yüzde 70 olmalı; prim kazanç aralıklarına göre gösterge sistemine dönülmeli ve emekli aylıkları yeniden hesaplanmalıdır. 2000 sonrasında emekli olanların intibakı yapılmalı ve her bir emekli hak ettiği aylığı almalıdır. Emeklisini mutlu etmeyen devletlerin, sosyal devlet olma özelliğini kaybettiği gerçeğini ülkeyi yönetenler bilmeli ve gerekli tedbirleri almalıdır. Gelecek güvencesi olan emekli aylığını böylesine korumasız bırakan mevcut sistem terk edilmeli; yaşlılık döneminde emeklilerimize insanca yaşamaya yetecek aylık ödenmelidir.

KÜRESEL EMEKLİLİK ENDEKSİ

44 emeklilik gelir sisteminin 50 den fazla gösterge ve kıyaslama ile üç alt endekse göre dünyanın en kapsamlı karşılaştırmasını sunan Mercer CFA Enstitüsü Küresel emeklilik endeksi, yeterlilik, sürdürülebilirlik ve bütünlük açısından değerlendiriyor. Çoğu ülke artık yaşlanan nüfusların sosyal, ekonomik ve finansal etkileriyle uğraşırken, emeklilikte finansal güvenlik hem bireyler hem de toplumlar için kritik döneme sahiptir. Covid-19 salgınının emeklilik sistemleri üzerine de etkileri olurken daha düşük faiz oranı ortamından önemli enflasyon oranlarına doğru geçiş, hızla yükselen faiz oranları ve yaşam maliyetleri üzerindeki artış da bu etki ile birleşti.

Küresel emeklilik endeksi 2022, 44 emeklilik gelir sistemini karşılaştırarak, birçok sistemde mevcut olan önemli çeşitliliği ve olumlu özellikleri vurgulamaktadır. Çalışma aynı zamanda hiçbir emeklilik sisteminin mükemmel olmadığını ve her sistemin eksikleri olduğunu doğrulamaktadır. Bu çalışmanın, gelecekteki emekliler için sonuçlarını iyileştirebilmesi amacıyla, dünya genelinde hükümetler ve politika yapımcılar için emeklilik gelir sistemlerini gözden geçirmeleri için bir teşvik görevi göreceği umulmaktadır. Güçlü emeklilik sistemlerine erişim ve bu sistemlerin sürdürülebilirliği, sermaye piyasalarının yapısal dayanıklılığını güçlendirmenin temel bileşenleridir. Endeksin yeterlilik, sürdürülebilirlik ve bütünlük standartlarını karşılayan emeklilik sistemleri, finansal sistemin sağlığına katkıda bulunacaktır. Daha iyi emeklilik sistemlerinin özelliklerini anlamak şimdi her zamankinden daha önemli oldu.

Azalan ücret artışları, artan enflasyon ve azalan yatırım gelirleri, mevcut ekonomik ortam, emeklilik gelir sistemleri üzerinde ek finansal baskılar oluşturmaktadır. Emekliler için daha iyi sonuçlar sağlayacak emeklilik sistemini bulmalıyız. Endeks oluşturulurken uluslararası verilerin olduğu durumlarda bu veriler kullanılmıştır, verilerin olmadığı durumlarda ise sistemler hakkında nesnel sorular kullanılmıştır. Yeterlilik alt endeksinin yüzde 40'ı, sürdürülebilirlik alt endeksinin yüzde 35'i ve bütünlük alt endeksinin yüzde 25'i alınarak her bir sistemin genel endeks değeri hesaplanmıştır. 2022 yılının en çok oy alan emeklilik sistemleri 84,7 endeks puanı ile İzlanda, 84,6 puanla Hollanda ve 82 puanla Danimarka ilk üçte oldular. Yeterlilikte; devlet desteği, sistem tasarımı, tasarruflar, avantajlar, ev sahipliği ve büyüyen varlıklar, sürdürülebilirlikte; emeklilik kapsamı, demografi toplam varlıklar, kamu harcamaları, devlet borcu, ekonomik büyüme, bütünlükte ise; yönetim, iletişim, işletme maliyetleri, koruma, yönetmelik hesaplamada nazara alınmaktadır.

Endekste sonuçlar; A,B,B+,C,C+ ve D,E notları olarak sınıflandırılmıştır. 80 ve üstü puanlar A'da,35-50 arası puanlar D sınıfındadır. 35 puan altı olan sistem yoktur.Türkiye D sınıfındadır. Bunun sonucu; istenilen bazı özelliklere sahip olan ancak aynı zamanda ele alınması gereken önemli zayıflıkları

ve/veya eksiklikleri olan bir sistem, bu iyileştirmeler olmadan etkinliği ve sürdürülebilirliği şüphelidir. A sınıfının tanımı; iyi faydalar sağlayan sürdürülebilir ve yüksek düzeyde bütünlüğe sahip olan birinci sınıf ve sağlam bir emeklilik gelir sistemidir. D sınıfında Türkiye ile birlikte Endonezya, Hindistan, Filipinler,Arjantin ve Tayland yer almıştır. Emeklilik sistemlerinin nasıl geliştirebileceği endekste şu şekilde açıklanıyor: Bireysel emeklilik sisteminde kapsama girenleri artır, otomatik kayıtları getir, kamu emeklilikte emeklilik yaşını artır, böylece kamu tarafından finanse edilen emeklilik yardımlarının maliyetini azalt, yaşı yaşam beklentisini yansıtabilecek şekilde belirle, ileri yaşlarda daha yüksek işgücüne katılımı teşvik et, özel tasarrufu teşvik et, kamu emekliliğine gelecekteki bağımlılığı azalt, cinsiyetler arası emeklilik farkını azalt, tasarruf edilen fonların emeklilik gelirinde kullanılmasını sağlar, bireysel emeklilik planlarının yönetimi şeffaflaştır ve iyileştir.

Evrensel olarak uygulanabilecek mükemmel bir emeklilik sistemi yoktur. Ancak daha iyi sonuçlar için paylaşılacak ortak hedefler vardır:

1- Yeterlilikte: yoksullara, toplumdaki ortalama kazancın makul bir yüzdesini temsil eden asgari bir emekli maaşı sağlanır. Çalışırken alınan gelirin yüzde 70'i emeklilikte alınmalıdır. Birikmiş emekli ikramiyesinin yüzde 50'sini aylık gelir olarak ver.

2- Sürdürülebilirlik: çalışma çağındaki nüfusun en az yüzde 80'i bireysel emeklilik sistemine girmeli, mevcut emeklilik fonu varlıkları, gelecekteki emeklilik yükümlülüklerini finanse etmek için GSYİH 'nın yüzde 100'ünden fazla olmalı.55-64 yaş arası iş gücüne katılım oranı en az yüzde 80 olmalı.

3- Bütünlük: Bireysel emeklilik planlarını denetleyen güçlü bir mekanizma kurulmalı. Tahmini emeklilik geliri için yıllık raporlar düzenlenmeli, kişisel beyanlar alınmalı. Net finansman gereksinimlerini tespit et. Emeklilerin ne istediğine odaklan.

Türkiye'nin endeks puanı 45.3. Yeterlilikte puanımız 45.6, sürdürülebilirlikte 29.8, bütünlükte ise 66.6. 84,7 endeks puanı ile birinci olan İzlanda'nın diğer puanları sırayla 85.8, 83.8 ve 84.4. Bizimle aynı grupta olan Endonezya'nın puanı 49,2, Hindistan 44,4, Arjantin 43,3, Filipinler 42, Tayland 41,7 puanda. Türkiye, yeterlilikteki puanı ile D grubunda yer alırken, bütünlükte B grubunda, sürdürülebilirlikte ise 35 altında puanla E sınıfında .

Türkiye genel endeksinde 2021 yılında 45,8 puandaydı. Ülkemizi 64 ülke içinde genel endeks 40, yeterlilikte 37, sürdürülebilirlikte 38, bütünlükte 32.sırada. Bütünlükte yer aldığımız B grubunun tanımı şöyle: sağlam bir yapıya , birçok iyi özelliğe sahip, ancak bazı iyileştirme alanlarına ihtiyaç var. Sürdürülebilirlikte yer aldığımız E grubunun tanımında zayıf bir sisteme işaret ediyor.

